

DÉLMAGYARORSZÁG

79. évfolyam, 218. szám
1989. szeptember 15., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVEDI LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ara: 4,30 forint

Botránykeltés a Magyar Hírlapban?

Aligha tévedünk: a városi tanács végrehajtó, bizottságának tegnapi üléséről szóló tudósításunkat ajánlatos a végén kezdeni. Már mint a napirendeken kívül elhangzottakkal, hiszen olvasóinkat nyilván az érdeklőbb, mint vélekedett a testület a Magyar Hírlap szerdai és tegnapi számában közölt, kétrészes cikkéről. (Aki nek nem volt alkalmuk olvasni: Lengyel András György a lakáshivatal tevékenységéről egy ad hoc-bizottság által készített jelentésből kiindulva írta meg cikkét, több közéleti, vezető beosztású szegedi téve meg főszerkesztőnek.)

Nyilvánvaló

„csúsztatások”...

A végrehajtó bizottság véleményét mondó tagjai megfogalmazták: jó volna tudni, kinek áll érdekében már lezárt vizsgálatokat ismételtelen feszítve megzavarni a szegedi tanács végrehajtó bizottságának munkamenetét, botrányt keltve megbolygatni a kedélyeket. Volt, aki szenzációhűgre volt, aki belülről indított, újabb „ügy-csináló” ambíciókra gyanakodott. Elhangzott az „etikátlanság” kifejezés is, minthogy a tanács felkérésére készült, de a tanács által még meg nem vitatott jelentés részletei kerültek nyilvánosságra, nyilvánvaló „csúsztatásokkal” — ahogy az egyik vb-tag fogalmazott. Ez utóbbiakra is tekintettel a végrehajtó bizottság kész áttekinteni — a jövő hét szerdáján — az újságikkben leírtakat, s állásfoglalását — a szükséges jogi lépésekre teendő javaslataival együtt — a legközelebbi ülésen tárja a tanács tagok elé. (Tudomásunk szerint október 19-én.)

A városi tanács végrehajtó bizottságának üléséről jelentjük

Közterületfoglalás: díjmelés várható

Tizenöt éves az a szegedi tanácsrendelet, mely a közterületfoglalást szabályozza az engedélyezés módjától a díjfizetés mértékéig. Elgondolható: a másfél évtizede megállapított díjtelek igencsak alkalmatlannak arra, hogy kellő erejük legyen az engedélytől eltérő közterülethasználat visszafogására. Szükség van tehát a rendelet módosítására — állapította meg tegnap a végrehajtó bizottság —, s nem csupán az illetlen bevételek növelésére, hanem az engedélyezési eljárás egyszerűsítésére, az ellenőrzések gyakoribbá tételére is. A vb-tagok érdeklődése nyomán egyébként kiderült, hogy nem is annyira az állampolgári, mint inkább a kivitelezői fegyelmezetlenségek miatt kell gyakran pótlólag, utólag emelni a díjakat, illetve bírsággal kikényszeríteni a megrongált, beszenyezett közterület helyreállítását. Sokakat visszariaszt persze az engedély szabályos megkeresésétől az a tény, hogy ez időszert az ügyfélszolgálati iroda, az építési hatóság, a városrendészet és a közterületfelügyelet is eszükbe juthat, mint lehetséges enge-

délyező. Egyértelműbb szabályozás a tanácsrendelet megújításától várható.

Lakások, házak, telkek

A már hagyományosan, minden vb-ülésen megvitatott lakástámogatási és -kiutalási előterjesztések után a testület újabb 15 szegedi, IKV-kezelésben lévő lakóépület eladásához járult hozzá. Egyetértett ügyintéző osztálya és vállalata vezetőinek abbéli véleményével, hogy az elidegenítési folyamatban azokat a házakat (kérelmeket) sorolják előrébb, melyekben több bérelő kíván lakása tulajdonosa lenni, de fel is hívta egyúttal a figyelmet arra, hogy sok esetben indokolatlanul hosszú sűrű sikeredik a kérelem beadása és az „átírás” közti idő.

Tudósításunk e fejezetének alcímében telkeket is szerepeltetünk, noha a főépítés kérésére a marostói városrész II. ütemének ház-helyrendezési előterjesztését levették a napirendről. Olvasóinkat azonban érdekelheti, miért... Nos, a múlt kedden érintettek, érdekeltek részvételével „viharos” fórumot rendeztek, s azon a városrész lakói hevesen tiltakoztak a tervezett beépítési mód ellen. Erveikre, s az abból eredező dilemmákra még visszatérünk lapunkban, annál is inkább, mert egy újabb menetben vizsgálják meg a szakemberek, hogy lehetne a marostói, a vállalkozói és a városrendezői érdekeket közelíteni.

Jugoszláv küldöttség Szegeden

Tegnap hivatalos látogatásra érkezett Szegedre Ivica Racan, a Jugoszláv Kommunista Szövetség Elnökségének (horvát nemzetiségű) tagja, aki az elméleti-ideológiai és a nemzetiségi ügyek egyik szakértője az elnökségben. Megérkezése után városunk nevezetességeivel ismerkedett; hivatalos programja pedig a mai nap folyamán a következőképpen alakul: Délelőtt megbeszélést folytat Vastagh Pállal, az MSZMP Politikai Intéző Bizottsága tagjával, valamint Szokai Imrével, az MSZMP KE osztaályvezető-helyettesével. A találkozón részt vesz Rudolf Sava, Jugoszlávia budapesti, és Györke Sándor, hazánk belgrádi nagykövete. A délután folyamán Ivica Racan eszmecsere-t folytat a Tisztújítási Szervezőbizottság elnökével, megismerkedik e neves kulturális folyóirat munkájával.

A Minisztertanács tegnapi ülésén Deviza és adórendszer

A Minisztertanács csütörtöki ülésén áttekintette a lakosságot érintő, szeptember 18-án életbe lépő devizális intézkedések részleteit.

A kormány előterjesztést hallgatott meg a politikai átmenet törvénykezési feladatairól.

A Minisztertanács áttekintette az általános forgalmiadó és a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvények tervezett módosítását, továbbá a vállalkozási adórendszer korszerűsítését.

A kormányzóvivői tájékoztatót a 2. oldalon ismergetjük.

Parlamenti delegáció utazott az Egyesült Államokba

Szűrös Mátyásnak, az Országgyűlés elnökének vezetésével, az Egyesült Államok képviselőháza elnökének meghívására parlamenti küldöttség utazott csütörtökön az USA-ba. A küldöttség tagjai: Márton János, a Magyar Néppárt ügyvezető elnöke, Kúrti László református püspök, Nagyiványi András, a Villanyipari Ipari Vállalat vezérigazgatója és György, az Országgyűlés elnöki titkárságának vezetője. A küldöttséget fogadja majd George Bush elnök, Thomas S. Foley, a képviselőház elnöke és Pérez de Cuellar, az ENSZ főtitkára. A látogatás során a küldöttség találkozott a magyar emigráció vezető személyiségeivel, valamint az amerikai üzleti élet kiemelkedő képviselőivel. (MTI)

Gyűjtőpontban az ember

SiKeR-filozófia

stúdium vezetőjével az előadást megelőzően beszélgettünk:

— *Hogyan kerültek Szegedre?*

— Már az elmúlt fél évben is tartottunk kurzust Szegeden, az SZKV-klubban, igaz akkor kisebb hírveréssel. Budapest után ez volt az első vidéki kirándulásunk.

Idén már szinte minden nagyobb városban kezdünk...

— *Hallhatnánk valamit az elméleti háttérről?*

— Ez a húszas évek amerikai iskolájához nyúlik vissza, amelyet Dale Carnegie neve fémjeléz. A szervezet oldaláról közelített management helyett az emberközpontú tartja kíváncsónak. 1948-ban itthon be is zúzták az összes könyvét. Következő megjelenéséig több mint negyven évet kellett várni. A közelmúltban adták ki új könyvét a „Siker kalauza”-t.

— *Módszerük?*

— Hetente fél napos találkozó kis csoportokban, a tréningmódszerhez hasonlóan. Azt valljuk, hogy az elvek tisztázása után mindenki saját környezetében szerezzen tapasztalatokat. Ne előadást hallgassanak meg, ne kinyilatkoztatásokból tudják meg a tennivalókat.

— *Ez nem is olyan új elgondolás.*

— Én úgy mondanám, porosz iskola helyett amerikai iskola. Az egyetlen megoldást ismerő, definíciókkal kreatív, több megoldás közül választási lehetőséget kínál amerikai iskolának kell felváltani a jövőben.

— *A tárgyalás- és előadástechnikával kezdődik a kurzus...*

— Mindenképpen a kommunikációra helyezük a fő hangsúlyt. Aki ezt megfelelően elsajátítja, könnyen szerez barátokat, partnereket, magán- és üzleti életben egyaránt. Meg tudja nyerni az embereket saját gondolatainak, el tudja adni tudását, ötleteit. Innen már csak egy lépés a siker.

— *Milyen összetételű a hallgatóság?*

— Senkitől sem kérdezzük meg, hol szerzte a diplomáját, illetve van-e neki egyáltalán. Módszerünk eleve kudarca lenne itélve, ha az első találkozók során mindenkinek felállva kellene közölni a foglalkozását, beosztását. Ez menet közben lassan úgyis kiderül, s így a kisebb-ségi érzés görce nélkül indulhat bárki. Katonatiszt, igazgató, bérletszámoló, idegenvezető is összejön egy-egy csoportba.

— *Ha jól értem ez egyfajta személyiségfejlesztő módszer. Segít megtalálni a szunnyadó képességeket...*

— Valamiféle humán reformra gondolunk, ez lenne az előfeltétele az oly sokat hangoztatott gazdasági és politikai reformoknak is. Az amerikai vezetési szemlélet közelíthet a vállalat, a munkaadó oldaláról, ami néha kegyetlen, de legalább eredményes. Nálunk az érdekeltéggel megfoghatatlansága miatt ez a kategória kezelhetetlen. A keretek állandóan változnak, az emberek vidámságot szeretnek. Mi őket dolgozó porosz iskolát a kreatív, több megoldás közül választási lehetőséget kínál amerikai iskolának kell felváltani a jövőben.

Kovács András

Vámrendszám, rendszámvám

Ismerősöm vadonatúj és természetesen nyugati autósodáját bámuljuk, s közben a vásárlás, vámoltatás viszontagságairól szóló beszámolóját hallgatjuk. Azt meséli éppen, hogy a kocsijáról a határon kötelezően leszerelt kinti rendszámot a vámeljárást után visszakerítte, kiküldte oda, ahol kapta, s kapott vissza száz márkát, a rendszám árát. Csodálkozom kellőképp, hisz találkoztam már néhány boldog autótulajdonossal, akik hasonlóképp Nyugatról hozták csodagépüket, de a rendszám illetén visszakéréséről nem tudtak.

Némi vizsgálódás után az is kiderült számomra, azért nem tudták, mert nem mondták nekik. A határon ugyanis automatikusan leszerelik a kint kapott vámrendszámot, beküldik a vámáraktárba, a tulajnak pedig egy útvonalengedélyt adnak, azzal menjen hazáig, s intézze a papírügyeket. Fölhívtam az egyik legfogalmasabb határátelölőt. Azt mondták, örülnek, ha győzik a rengeteg munkát, nemhogy még „információs irodát” is nyissanak, különben is, az utasok pontosan tudják, mi az eljárás, mit kell csinálniuk, ha netán nem, majd lakóhelyükön a vámhivatalban úgyis kioktatják őket. Persze, nem titkoloznak ők, ha valaki kérdezi: hol kaphatja vissza a rendszámot, megmondják — tették hozzá.

Ez az, ha valaki kérdezi — mondogattam később többször magam-

ban. Ugyanis a szegedi vámhivatalban is azzal traktált a parancsnok helyettese: ha kérdezik, válaszolnak. Azt is elmesélte, néha előfordul, hogy ők veszik le a rendszámot, mégpedig, ha a határon ezt valamely okból nem tették, ha itt jeleníti be egy külföldi, elajándékozta az autóját, s ha román menekültek „honosítják” gépkocsijukat. Azt is megtudtam, három okból hasznos a rendszám levétele: nehezebb szabálytalanul eladni, forgalmazni az autót, az ellenőrzés dolgát is megkönnyíti, mivel hogy feltűnő, és megakadályozzák a rendszámátlá- val való visszaélést is. Ez utóbbi persze kétes indoknak tűnt annak tudatában, hogy a tábla visszakérhető.

Am ezzel visszaugrottunk az eredeti kérdéshez: honnan tudható meg, hogy a tábla visszakérhető. A szegedi vámparancsnok-helyettes hangoztatta, hogy nem ők szerelik le a rendszámot, tehát semmi kö- zük a további útjához. A határon dolgozó vámszervek, vagy a vámáraktár az „illetékes”. Mintha bizony teljesen elkülönült szervezetről lenne szó. Azt is mondta a helyettes, foglalkozhatnék fontosabb dolgokkal is a vámolást illetően.

Igaz van. Mert az is egy káprázatos dolog, ahogy az autók korát megállapítják. Nem az autó első forgalomba helyezésének időpontja a mérvadó, hanem az alvázsám. Hogy ez alapján az átlaghalandó

semmit nem tud megállapítani? Hogy előfordulhat, 3 évesnek hozott autóját itthon öt évesnek értékelik, s ez jelenthet akár százszoros nagyságrendű különbséget is a kifizetendő vámnál? „Megnyugtatósként” csak annyit: van még effajta botorság a magyar bürokráciában, bőven. Hallottam már amúgy olyan úriemberről, aki megnevezte vadonatúj Ladájának alvázsámát, s a vámosok által alkalmazott kulcs alapján megállapította: egyéves kocsi lett új áron. Beperelte hát a Merkurt. Nem irigylem a pert tárgyaló bíróságot. Ők tehetnek majd „igazságot” két, ki tudja, milyen megfontolásból hozott, egy- másnak ellentmondó szabály szorításában.

Apropó, bíróság. A tanúk meghallgatása előtt szokás kijelenteni: az is hamis tanúzásnak számít, ha valaki elhallgat valamit. Távrolról sem akarok párhuzamot vonni, de az is elhallgatás, hogy nem mondják meg az autót behozó embereknek: rendszámukat visszakaphatják (hogy ne legyen egyszerű: a nemzet bank engedélye ellenében), s ezért a kinti hatóság pénzt ad. Ha ezt szegedi beszélgetőpartnerem kételkedve is fogadta... A kérdéses pénz pedig egy Svájc-ból behozott autó esetében több ezer forintnyi valuta is lehet. E valuta ellenértéke most ezerszám fekszik a vámáraktárban. Senki ne gondolja, ebből a vámosok csinálnak pénzt. Nem is tudnának — ellentétben a tulajjal. Akinek nem szólnak, nem érdekük. A rendszámokat viszont egy év elteltével megsemmisítik... Balogh Tamás